

Vård- och omsorgsförvaltningen
Heléne Karlsson
Epost: helene.karlsson@vasteras.se

Kopia till
Enhetschef biståndsenheten SoL

Nämnden för personer med funktionsnedsättning

Tjänsteutlåtande – Riktlinjer biståndsbedömning enligt socialtjänstlagen, avgiftsfri ledsagning

Förslag till beslut

1. Riktlinjer biståndsbedömning enligt socialtjänstlagen, avgiftsfri ledsagning daterat den 25 augusti 2023 antas att gälla från och med 20 september 2023. Riktlinjen läggs till i det samlade dokumentet för Riktlinjer nämnden för personer med funktionsnedsättning - biståndsbedömning enligt socialtjänstlagen (dnr: NF 2023/00157-1.3.2).
2. Nämnden för personer med funktionsnedsättning godkänner tillägg av punkt VS 15 och VS 16 i delegationsordningen (dnr: NF 2022/00519-1.3.2) avseende beslutsfattare för avgiftsfri ledsagning enligt socialtjänstlagen.

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgsförvaltningen har fått i uppdrag att ta fram en riktlinje för avgiftsfri ledsagning för personer under 65 år med en funktionsnedsättning där behovet inte faktiskt tillgodoses med ledsagarservice enligt LSS. Uppdraget gavs till vård- och omsorgsförvaltningen i beslutet för uppdraget att utreda förutsättningar för ledsagning för personer med grav synnedsättning, dnr 2023/00253.

Efter nämnden för personer med funktionsnedsättning beslut läggs denna riktlinje in i det samlade dokumentet för Riktlinjer nämnden för personer med funktionsnedsättning - biståndsbedömning enligt socialtjänstlagen (dnr: NF 2023/00157-1.3.2) antagen av nämnden för personer med funktionsnedsättning 20 juni 2023 §161.

Därutöver tillägg i delegationsordning (dnr: NF 2022/00519-1.3.2) av punkt VS 15 och VS 16 enligt riktlinjen avseende beslutsfattare för avgiftsfri ledsagningen enligt socialtjänstlagen.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till nämnden för personer med funktionsnedsättning lämnat följande förslag till beslut:

1. Riktlinjer biståndsbedömning enligt socialtjänstlagen, avgiftsfri ledsagning daterat den 25 augusti 2023 antas att gälla från och med 20 september 2023. Riktlinjen läggs till i det samlade dokumentet för Riktlinjer nämnden för personer med funktionsnedsättning - biståndsbedömning enligt socialtjänstlagen (dnr: NF 2023/00157-1.3.2).

2. Nämnden för personer med funktionsnedsättning godkänner tillägg av punkt VS 15 och VS 16 delegationsordningen (dnr: NF 2022/00519-1.3.2) avseende beslutsfattare för avgiftsfri ledsagning enligt socialtjänstlagen.

Vård- och omsorgsförvaltningen
Helene Karlsson
Epost: helene.karlsson@vasteras.se

Nämnden för personer med funktionsnedsättning

Riktlinjer - Biståndsbedömning enligt socialtjänstlagen, avgiftsfri ledsagning

Sammanfattning

Utifrån en sammantagen bedömning av lydelsen i de aktuella lagstiftningarna Lagen om stöd och service till viss funktionshindrade, LSS, och Socialtjänstlagen, SoL, har nämnden för personer med funktionsnedsättning beslutat att tillskapa en insats som gynnar behovsgruppen personer med grav synnedsättning, helt blinda samt dövblinda. Se utförligare beskrivning i nedan formulerade riktlinje.

Syftet med riktlinjen är att erbjuda ett adekvat stöd för den beskrivna målgruppen genom att inrätta ett bistånd enligt socialtjänstlagen för ledsagning. Biståndet ska tillämpas för personer i nedan beskriven målgrupp, men som enligt nuvarande rättspraxis faller utanför personkretsbedömningen enligt § 1 LSS. Biståndet ska vara avgiftsfritt för den enskilde.

Formulering av riktlinje för avgiftsfri ledsagning enligt socialtjänstlagen

- Målgruppen för biståndet är personer med en funktionsnedsättning som innebär betydande orienteringssvårigheter utomhus samt i okända miljöer inomhus. Orsaken till detta kan vara gravt nedsatt syn, helt blinda, eller dessa funktionsnedsättningar i kombination, i form av dövblindhet. Även behov av alternativ och kompletterande kommunikation kan föreligga utifrån funktionsnedsättningen och dess konsekvenser.
- Biståndet ska tillämpas för personer i ovan beskriven målgrupp, som tidigare har tillhört personkretsen enligt §1.3 LSS, men som enligt nuvarande rättspraxis faller utanför personkretsbedömningen enligt § 1 LSS.
- Behovet av biståndet ska utredas för personer som inte utan betydande svårigheter kan orientera sig självständigt i utomhusmiljöer och på okända platser, och som kan vara i behov av anpassad kommunikation för att tillgodogöra sig information om den aktuella situationen/platsen/aktiviteten.
- Biståndet ledsagning ska innebära att den enskilde har stöd under en aktivitet, utöver hjälp med ledsagning mellan plats A och plats B. Ledsagningen ska även innebära stöd vid exempelvis inköp, stöd vid kontakter med myndigheter, hälso- och sjukvårdsbesök, kultur och fritidsaktiviteter.

- Den enskilde står för egna kostnader i form av avgifter för förtäring, biljettkostnad, entréavgift etcetera.
Ledsagarens kostnader för vissa avgifter bekostas av utföraren.
- Insatsen kan fortgå efter 65 år, eller så länge behovet föreligger.
- Insatsen är avgiftsfri för den enskilde

Efter beslut av nämnden för personer med funktionsnedsättning beslut läggs denna riktlinje in i det samlade dokumentet för biståndsbedömning enligt socialtjänstlagen inom nämndens verksamhetsområde, dnr 2023/00157.

DELEGATIONSORDNING

Nummer	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
VS 15	Beslut om avgiftsfri ledsagning för personer upp till 65 år	4 kap 1 § SoL	Arbetsutskott, nämnden för personer med funktionsnedsättning	Avser personer med grav synnedsättning som utifrån aktuell rättspraxis inte bedöms tillhöra personkretsen enligt § 1 LSS.
VS 16	Beslut om avgiftsfri ledsagning för personer över 65 år	4 kap 1 § SoL	Arbetsutskott, nämnden för personer med funktionsnedsättning	Avser personer med grav synnedsättning som utifrån aktuell rättspraxis inte bedöms tillhöra personkretsen enligt § 1 LSS. Enligt nämndens reglemente ansvarar äldre- och vårdnämnden för personer över 65 år. Därav beslutar AU i dessa individärenden för personer som är över 65 år.